

MAZOWIECKIE CENTRUM POLITYKI SPOŁECZNEJ

***Stan dostosowania infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych
w województwie mazowieckim***

(raport z badania przeprowadzonego w powiatach województwa mazowieckiego)

Warszawa, 2003 rok

SPIS TREŚCI

Wstęp

1. Uprawnienia osób niepełnosprawnych	3
2. Wyniki przeprowadzonych badań ankietowych w powiatach województwa mazowieckiego	6
3. Sytuacja w poszczególnych powiatach województwa mazowieckiego	10
4. Porównanie wyników badań ankietowych z lat 2000-2001	27
Podsumowanie, wnioski	34

Załącznik:

1. Wyniki badań ankietowych według poszczególnych powiatów

Opracowanie:

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 62^a, 02-002 Warszawa
tel. (0 22) 622 42 32, (0 22) 622 47 32
e-mail: mcps@mcps.it.pl <http://www.mcps.it.pl>

Wstęp

Osoby niepełnosprawne mają takie same prawa i obowiązki jak wszyscy inni obywatele. Wynika to z postanowień Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku, a w szczególności z art. 32 głoszącego, że wszyscy są wobec prawa równi, mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne, że nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.

Osoby niepełnosprawne mogą jednak w praktyce napotykać na trudności w korzystaniu z niektórych praw obywatelskich w związku ze swymi ułomnościami. Rzeczywiste zagwarantowanie osobom niepełnosprawnym praw przysługujących wszystkim obywatelom wymaga zatem stworzenia dodatkowych mechanizmów i tak np. szczegółowe informacje dotyczące projektowania, budowania i użytkowania obiektów budowlanych, tak aby były one przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych są zawarte w ustawie z dnia 7 lipca 1997 roku – Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414 z późn. zm.).

Niestety wiele budynków użyteczności publicznej nie jest dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Bariery architektoniczne ograniczają samodzielne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym, wpływają na możliwość podejmowania nauki i pracy oraz uczestnictwa w życiu społecznym.

Wykonując zadanie samorządu wojewódzkiego Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej opracowało i realizuje przyjęty przez Sejmik Województwa Mazowieckiego Program Wojewódzki na Rzecz Poprawy Warunków Życia Osób Niepełnosprawnych w Województwie Mazowieckim na lata 2001-2003. Celem programu jest m.in. wspieranie działań prowadzących do likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym możliwość równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do szeroko rozumianej edukacji.

W realizację programu powinny aktywnie włączać się powiaty, które zgodnie z zakresem swojego działania zobowiązane są wspierać osoby niepełnosprawne wykonując zadania zmierzające do ograniczania skutków niepełnosprawności i likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie.

Jednym z celów operacyjnych wojewódzkiego programu jest monitorowanie stanu przystosowania infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dlatego też już po raz trzeci przeprowadziliśmy badanie ankietowe dotyczące przystosowania infrastruktury społecznej do potrzeb osób niepełnosprawnych w poszczególnych powiatach województwa mazowieckiego.

Raport przedstawia stan przystosowania infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych w 2001 roku na obszarze województwa mazowieckiego. Przeprowadzenie badań po raz kolejny pozwala zaobserwować dynamikę zmian w ciągu dwóch minionych lat tj. 2000-2001.

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej oczekuje, że przedstawione wyniki badań zainspirują władze gminne i powiatowe do podejmowania działań na rzecz poprawy sytuacji i zwiększenia dostępności osób niepełnosprawnych do budynków użyteczności publicznej na terenie województwa oraz dostosowania infrastruktury do potrzeb tych osób.

1. Uprawnienia osób niepełnosprawnych.

W świetle obowiązujących w Polsce przepisów, sytuacja prawna w jakiej znajdują się osoby niepełnosprawne nie odbiega od standardów obowiązujących w innych państwach europejskich. Osoby niepełnosprawne mają takie same prawa i obowiązki jak wszyscy inni obywatele.

W dniu 1 sierpnia 1997 roku została przyjęta przez Sejm RP uchwała – Karta Praw Osób Niepełnosprawnych. Karta potwierdziła fundamentalne prawa osób niepełnosprawnych, prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Sejm stwierdził, iż oznacza to w szczególności prawo osób niepełnosprawnych do:

1. dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
2. dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
3. dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną,
4. nauki w szkołach wspólnie ze swoimi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej,
5. pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych,
6. pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, a gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga – prawa do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych,
7. zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, jak również uwzględnienia tych kosztów w systemie podatkowym,
8. życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym:
 - a) dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej,
 - b) swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu,
 - c) dostępu do informacji,
 - d) możliwości komunikacji międzyludzkiej,
9. posiadania samorządnej reprezentacji swojego środowiska oraz do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych,

10. pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

Sejm uchwalając Kartę stwierdził, iż powyższe prawa wynikają z Konstytucji RP, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konwencji Praw Dziecka, Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych, aktów prawa międzynarodowego i wewnętrznego. Wezwał Rząd RP i władze samorządowe do podjęcia działań ukierunkowanych na urzeczywistnienie tych praw. Karta zatem powinna stanowić wytyczne dla polityki władz rządowych i samorządowych w dziedzinie rozwiązań dotyczących niepełnosprawności.

Prawa osób niepełnosprawnych w zakresie dostępności do infrastruktury zapisane są w sposób szczegółowy w ustawach i rozporządzeniach oraz innych aktach prawnych m.in.:

- w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- w ustawie prawo budowlane,
- w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,
- w rozporządzeniu w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego.

Polskie przepisy budowlane w sposób szczegółowy określają w jaki sposób należy projektować, budować i użytkować obiekty budowlane, aby były one w jak największym stopniu dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich. Szczegółowe rozwiązania znajdują się w ustawie – Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku (Dz. U. z 1994r. Nr 89, poz. 414 z późn. zm.).

Zawiera ona określone normy projektowania i budowy:

- ✓ wejść do budynków i mieszkań,
- ✓ wejść do budynków i ogólnodostępnych pomieszczeń użytkowych,
- ✓ pochylni ruchu pieszego,
- ✓ dostępu do pomieszczeń sanitarnych,
- ✓ przystosowania dźwigów,
- ✓ miejsc postojowych i garaży.

Zgodnie z przepisami Prawa budowlanego wszystkie budynki powstałe od 1994 roku – po wejściu w życie ustawy, nie powinny posiadać barier architektonicznych utrudniających lub uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym samodzielne korzystanie z tych obiektów

W myśl ustawy wszystkie budynki, mające powyżej jednej kondygnacji, niezależnie od przeznaczenia, powinny być wyposażone w urządzenia dźwigowe. W budynkach nie posiadających urządzeń dźwigowych, należy zapewnić możliwość wykonania pochylni lub innych urządzeń technicznych umożliwiających osobom niepełnosprawnym dostęp do wszystkich pomieszczeń użytkowych.

Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać urządzenia dźwigowe i pochylnie, materiały z jakich powinny być wykonane oraz sposób ich przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych z różnymi przyczynami niepełnosprawności precyzują odpowiednie przepisy zawarte w prawie budowlanym.

Wszystkie urządzenia w pasie drogowym, przeznaczone dla uczestników ruchu, powinny zapewniać bezpieczeństwo ich użytkowania i powinny być przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Skrzyżowania linii kolejowych z drogami publicznymi, ulice z torowiskami, perony kolejowe i przystanki tramwajowe powinny zapewniać osobom niepełnosprawnym możliwość swobodnego korzystania z nich, w szczególności dotyczy to osób z dysfunkcją wzroku i poruszających się na wózkach inwalidzkich.

2. Wyniki przeprowadzonych badań ankietowych w powiatach województwa mazowieckiego.

Tabela 1. Stopień dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych na terenie województwa mazowieckiego w 2001 roku.

Stopień dostosowania	Budynki administracji państwowej i samorząd.		Ośrodki pomocy społecznej		Zakłady opieki zdrowotnej		Szkoły		Przedszkola		Placówki oświatowo-wychow.		Banki i urzędy pocztowe		Placówki kultury		Obiekty sportowe		Dworce i stacje kolejowe	
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
całkowicie	46	8,2	40	20,9	90	14,4	92	4,7	22	4,0	19	8,3	97	12,1	21	8,3	60	25,5	21	12,8
częściowo	120	21,4	54	28,3	162	25,9	195	10,0	48	8,8	22	9,6	118	14,7	38	15,1	63	26,8	46	28,1
w adaptacji	7	1,2	1	0,5	18	2,9	19	0,9	4	0,7	4	1,7	2	0,2	2	0,8	5	2,1	0	0,0
niedostosowane	389	69,2	96	50,3	356	56,8	1652	84,4	473	86,5	185	80,4	585	73,0	191	75,8	107	45,6	97	59,1
Wszystkie 5 567	562		191*		626		1958		547		230		802		252		235		164	

* wg stanu na koniec roku 2001 roku w województwie było 331 ośrodków pomocy społecznej. Ze względu na brak informacji z powiatu warszawskiego, w którym jest 17 ops, nie posiadamy pełnych danych w tym zakresie. Pozostałe 123 ośrodki mieszczą się w budynkach administracji rządowej i samorządowej i tam też zostały uwzględnione

Z powyższych danych wynika, że w największym stopniu dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych są obiekty sportowe. Całkowicie dostosowanych jest 25,5% obiektów, 26,8% jest dostosowanych częściowo, 2,1% znajduje się w trakcie adaptacji. Obiekty sportowe niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych stanowią 45,6%.

Na drugim miejscu pod względem dostępności do potrzeb osób niepełnosprawnych plasują się budynki ośrodków pomocy społecznej, 20,9% z nich jest całkowicie dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynki dostosowane częściowo stanowią 28,3%, w trakcie adaptacji znajdują się 0,5%. Niedostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych jest 50,3% budynków ośrodków pomocy społecznej, a więc jednak przeszło połowa.

Na kolejnym miejscu pod względem dostosowania budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych znajdują się zakłady opieki zdrowotnej. Dostosowanych całkowicie jest

14,4%, dostosowanych częściowo 25,9%, w trakcie adaptacji 2,9%. Niedostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych jest 56,8% zakładów opieki zdrowotnej.

Budynki dworców i stacji kolejowych są w 12,8% całkowicie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, 28,1% jest dostosowanych częściowo, z kolei 59,1% nie jest dostosowana. Żaden budynek nie jest w trakcie prac adaptacyjnych.

Stan dostosowania banków i urzędów pocztowych przedstawia się następująco: 12,1% z nich jest całkowicie dostosowana, 14,7% dostosowana jest częściowo, 73,0% jest niedostosowana. W trakcie adaptacji znajduje się 0,2% budynków.

Budynki administracji państwowej i samorządowej są dostosowane w 8,2% w sposób całkowity do potrzeb osób niepełnosprawnych, częściowo dostosowanych jest 21,4%, niedostosowanych jest 69,2%. W trakcie adaptacji znajduje się 1,2% budynków.

Placówki kultury dostosowane są całkowicie w 8,3%. Dostosowanych częściowo jest 15,1%, w trakcie adaptacji znajduje się zaledwie 0,8%. Niedostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych jest 75,8% tych placówek.

Placówki oświatowo- wychowawcze są w 8,3% całkowicie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, 9,6% dostosowanych jest częściowo, 1,7% jest w trakcie prac adaptacyjnych. Niedostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych jest 80,4% budynków placówek oświatowo- wychowawczych.

Budynki szkolne całkowicie dostosowane są w 4,7%, dostosowanych częściowo jest 10,0%, z kolei 0,9% jest w trakcie adaptacji. Niedostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych jest 84,4% budynków szkolnych.

Podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku przedszkoli, 4,0% budynków jest dostosowanych całkowicie, 8,8% częściowo, w trakcie prac adaptacyjnych jest zaledwie 0,7% budynków. Niedostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych jest 86,5% budynków przedszkoli.

Tabela 2. Zestawienie wyników dot. dostępności budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych w powiatach województwa mazowieckiego w 2001 roku.

Lp.	Powiat	Budynki użyteczności publicznej ogółem	Budynki całkowicie dostosowane		Budynki częściowo dostosowane		Budynki w trakcie adaptacji		Budynki niedostosowane	
			Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
1.	białobrzeski	78	2	2,6	8	10,2	1	1,3	67	85,9
2.	ciechanowski	166	32	19,3	29	17,5	1	0,6	104	62,6
3.	garwoliński	199	12	6,0	11	5,5	3	1,5	173	87,0
4.	gostyniński	79	6	7,6	1	1,3	1	1,3	71	89,8
5.	grodziski	68	10	14,7	7	10,3	0	0,0	51	75,0
6.	grójecki	178	16	9,0	32	18,0	1	0,6	129	72,4
7.	kozienicki	128	13	10,2	13	10,2	1	0,7	101	78,9
8.	legionowski	116	18	15,5	30	25,9	0	0,0	68	58,6
9.	lipski	88	0	0,0	8	9,1	1	1,1	79	89,8
10.	łosicki	99	0	0,0	11	11,1	0	0,0	88	88,9
11.	makowski	134	17	12,7	31	23,1	1	0,8	85	63,4
12.	miński	194	4	2,1	16	8,2	0	0,0	174	89,7
13.	mławski	141	1	0,7	7	5,0	0	0,0	133	94,3
14.	nowodworski	156	0	0,0	52	33,3	6	3,9	98	62,8
15.	ostrołęcki grodzki	124	27	21,8	48	38,7	2	1,6	47	38,0
16.	ostrołęcki ziemski	195	20	10,3	39	20,0	1	0,5	135	69,2
17.	ostrowski	152	6	4,0	29	19,1	2	1,3	115	75,7
18.	otwocki	120	5	4,2	8	6,7	1	0,8	106	88,3
19.	piaseczyński	133	22	16,6	35	26,3	0	0,0	76	57,1
20.	płocki grodzki	185	26	14,0	35	19,0	2	1,0	122	66,0
21.	płocki ziemski	211	17	8,1	49	23,2	7	3,3	138	65,4
22.	płoński	189	7	3,7	39	20,6	4	2,1	139	73,6
23.	pruszkowski	121	22	18,2	11	9,1	4	3,3	84	69,4
24.	przasnyski	90	6	6,7	4	4,4	0	0,0	80	88,9
25.	przysuski	102	8	7,8	16	15,7	1	1,0	77	75,5
26.	pułtuski	85	10	11,8	14	16,5	0	0,0	61	71,7
27.	radomski grodzki	201	13	6,5	58	29,0	6	3,0	124	61,7
28.	radomski ziemski	207	21	10,1	21	10,1	0	0,0	165	79,8
29.	siedlecki grodzki	123	15	12,2	21	17,1	0	0,0	87	70,7
30.	siedlecki ziemski	156	10	6,4	22	14,1	1	0,6	123	78,9
31.	sierpecki	101	28	27,7	14	13,9	4	4,0	55	54,4
32.	sochaczewski	154	37	24,0	19	12,3	3	2,0	95	61,7
33.	sokołowski	148	11	7,4	16	10,8	1	0,7	120	81,1
34.	szydłowiecki	63	2	3,2	2	3,2	0	0,0	59	93,6
35.	warszawski		brak danych*							
36.	warszawski zachodni	73	13	17,8	19	26,0	2	2,7	39	53,5
37.	węgrowski	219	7	3,2	10	4,6	0	0,0	202	92,2
38.	wołomiński	245	17	6,9	31	12,7	3	1,2	194	79,2
39.	wyszkowski	101	8	7,9	14	13,9	1	1,0	78	77,2
40.	zwoleniński	60	2	3,3	3	5,0	1	1,7	54	90,0
41.	żuromiński	61	6	9,8	14	23,0	0	0,0	41	67,2
42.	żyrardowski	124	11	8,9	19	15,3	0	0,0	94	75,8
	Razem	5 567	508	9,1	866	15,6	62	1,1	4 131	74,2

* powiat warszawski nie odpowiedział na ankietę

Na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego w 41 powiatach województwa mazowieckiego, można stwierdzić, że 9,1% budynków użyteczności publicznej jest całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 15,6% jest dostosowanych częściowo, 1,1% znajduje się w trakcie adaptacji, a 74,2% stanowią budynki niedostosowane.

Największa ilość budynków użyteczności publicznej całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych znajduje się w powiatach: *sierpeckim* – 27,7%, *sochaczewskim* – 24,0% i *ostrołęckim grodzkim* – 21,8%. Za nimi uplasowały się powiaty: *ciechanowski* – 19,3%, *pruszkowski* – 18,2%, *warszawski zachodni* – 17,8%, *piaseczyński* – 16,6% i *legionowski* – 15,5%.

W powiatach: *lipskim*, *łosickim* i *nowodworskim* żaden budynek użyteczności publicznej nie jest całkowicie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Natomiast w powiatach: *mławskim* – 0,7%, *mińskim* – 2,1% i *białobrzeskim* – 2,6% budynków jest dostosowanych całkowicie do potrzeb osób niepełnosprawnych, a więc też znacznie poniżej wymagań.

Najwięcej budynków użyteczności publicznej częściowo dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych znajduje się w powiatach: *ostrołęckim grodzkim* – 38,7%, *nowodworskim* – 33,3%, *radomskim grodzkim* – 29,0%, *piaseczyńskim* – 26,3%, *warszawskim zachodnim* – 26,0% i *legionowskim* – 25,9%.

Najmniej zaś budynków użyteczności publicznej częściowo dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych znajduje się w powiatach: *gostynińskim* – 1,3%, *szydlowieckim* – 3,2%, *przasnyskim* – 4,4% i *węgrowskim* – 4,6%.

W 14 powiatach nie prowadziło się żadnych prac adaptacyjnych w budynkach, w celu poprawy ich dostępności do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Natomiast w 27 powiatach trwały prace adaptacyjne budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych. Najwięcej budynków w trakcie adaptacji było w powiatach: *sierpeckim* – 4,0%, *nowodworskim* – 3,9%, *płockim ziemskim* – 3,3%, *pruszkowskim* – 3,3% i *radomskim grodzkim* – 3,0% i *warszawskim zachodnim* – 2,7%.

3. Sytuacja w poszczególnych powiatach województwa mazowieckiego.

1. Powiat białobrzegi

W powiecie 2,6% budynków użyteczności publicznej jest całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 10,2% jest dostosowanych częściowo, w trakcie adaptacji znajduje się 1,3% budynków. Niedostosowanych budynków jest 85,9%. W latach 1999-2001 zakończono prace adaptacyjne w dwóch budynkach.

Transport publiczny i ciągi komunikacyjne nie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

2. Powiat ciechanowski

Powiat dysponuje 19,3% budynkami użyteczności publicznej dostosowanymi całkowicie do potrzeb osób niepełnosprawnych, 17,5% jest dostosowanych częściowo. W trakcie adaptacji znajduje się 0,6%. Z kolei niedostosowanych budynków jest 62,6%.

W Ciechanowie 3 budynki mieszkalne są całkowicie, a 2 częściowo dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Na terenie Ciechanowa i gminy Opinogóra dostosowana jest większość ciągów komunikacyjnych, w pozostałych gminach w większości są niedostosowane. W mieście Ciechanowie cała sygnalizacja świetlna posiada sygnał dźwiękowy.

Zakład Komunikacji Miejskiej w Ciechanowie posiada cztery autobusy niskopodłogowe, jeden samochód przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych z windą, trzy mikrobusy z podnośnikiem. Mikrobusy takie posiada także Warsztat Terapii Zajęciowej oraz Dom Pomocy Społecznej „Kombatant”.

W 2001 roku złożonych zostało 9 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. W latach 1999-2001 złożono 38 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 14 z nich, 15 wniosków odrzucono z powodu braku środków, 5 wnioskodawców zrezygnowało, 4 wnioski zostały odrzucone ze względów formalnych i proceduralnych.

3. Powiat garwoliński

Na ogólną liczbę 199 budynków użyteczności publicznej 6,0% jest dostosowanych całkowicie, 5,5% jest dostosowanych częściowo, w trakcie adaptacji znajdują się 3 budynki.

Transport publiczny i ciągi komunikacyjne nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożonych zostało 18 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych, 4 zostały odrzucone z powodu braku środków.

W latach 1999-2001 złożonych zostało 43 wnioski indywidualne o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 33, pozostałych 10 zostało odrzuconych z powodu braku środków.

4. Powiat gostyniński

Na terenie powiatu budynki użyteczności publicznej całkowicie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych stanowią 7,6%, częściowo dostosowane 1,3%. Pomimo takiego stanu w trakcie adaptacji znajduje się tylko 1 budynek. W latach 1999-2001 przeprowadzono prace adaptacyjne tylko w 1 budynku użyteczności publicznej.

Transport publiczny i ciągi komunikacyjne nie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono dwa wnioski indywidualne o pomoc w likwidacji barier architektonicznych, jeden został rozpatrzony pozytywnie. W latach 1999-2001 złożonych zostało 5 wniosków indywidualnych, z tego 3 zostały rozpatrzone pozytywnie.

5. Powiat grodziski

W powiecie jest 14,7% budynków użyteczności publicznej dostosowanych całkowicie, 10,3% częściowo, w trakcie adaptacji nie znajduje się żaden budynek.

Transport publiczny nie jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ciągi komunikacyjne przystosowane są częściowo. W Grodzisku Mazowieckim większość chodników posiada łagodne zjazdy dla wózków inwalidzkich. Na części skrzyżowań zainstalowano sygnalizację świetlno- dźwiękową.

W latach 1999-2001 złożonych zostało 15 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych, z powodu braku środków nie zrealizowano 13 wniosków.

6. Powiat grójecki

Na ogólną liczbę 178 budynków użyteczności publicznej dostosowanych całkowicie jest 9,0%, częściowo dostosowanych jest 18,0%, w trakcie adaptacji znajduje się jeden budynek. W latach 1999-2001 przeprowadzono prace adaptacyjne w dziewięciu budynkach użyteczności publicznej.

Transport publiczny i ciągi komunikacyjne nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 13 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Wszystkie zostały odrzucone z powodu braku środków.

W latach 1999-2001 złożono 30 wniosków o likwidację barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 10 wniosków, 20 wniosków odrzucono z powodu braku środków.

7. Powiat koziński

Budynki użyteczności publicznej całkowicie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych stanowią 10,2%, częściowo dostosowane 10,2%. W trakcie adaptacji znajduje się 1 budynek. W latach 1999-2001 adaptację przeprowadzono w 12 budynkach użyteczności publicznej.

Ciągi komunikacyjne nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Powiat dysponuje 2 mikrobusami przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych.

W roku 2001 złożono 15 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 5 wniosków, 10 wniosków odrzucono z powodu braku środków.

W latach 1999-2001 złożono 49 wniosków o likwidację barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 18 wniosków, 31 wniosków odrzucono z powodu braku środków.

8. Powiat legionowski

W powiecie 15,5% budynków użyteczności publicznej jest dostosowanych całkowicie do potrzeb osób niepełnosprawnych, 25,9% jest dostosowanych częściowo. Obecnie nie przeprowadza się adaptacji żadnego budynku. W latach 1999-2001 adaptację przeprowadzono w 4 budynkach.

Spśród 270 budynków komunalnych i spółdzielczych zaledwie 2 są dostosowane częściowo do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Transport publiczny nie jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Stan dostosowania ciągów komunikacyjnych oceniono jako dostateczny.

W 2001 roku złożonych zostało 5 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Nie zostały one rozpatrzone z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 30 wniosków o likwidację barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 22 wnioski, 8 wniosków odrzucono z powodu braku środków.

W 1999 roku został opracowany i przyjęty do realizacji samorządowy program „Likwidacja barier architektonicznych i urbanistycznych w powiecie legionowskim”.

9. Powiat lipski

W powiecie nie ma budynku użyteczności publicznej całkowicie dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych, 9,1% jest dostosowanych częściowo. W trakcie adaptacji znajduje się tylko jeden budynek. W latach 1999-2001 przeprowadzono prace adaptacyjne w dwóch budynkach użyteczności publicznej.

Transport publiczny i ciągi komunikacyjne nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 7 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych, 5 wniosków rozpatrzono pozytywnie, 2 wnioski odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 12 wniosków o likwidację barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 6 wniosków, pozostałych 6 wniosków odrzucono z powodu braku środków.

10. Powiat łosicki

Na ogólną liczbę 99 budynków użyteczności publicznej, żaden nie jest całkowicie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, 11,1% jest dostosowanych częściowo. Mimo tego nie przeprowadza się prac adaptacyjnych w żadnym budynku. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne przeprowadzono tylko w 1 budynku użyteczności publicznej.

Spośród 7 938 budynków mieszkalnych – tylko 2 budynki są dostosowane całkowicie, 10 jest dostosowanych częściowo, a 4 znajdują się w trakcie adaptacji.

Do potrzeb osób niepełnosprawnych przystosowana jest większość ciągów komunikacyjnych. Transport publiczny nie jest przystosowany. Spośród 63 autobusów, zaledwie 2 są przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 21 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Cztery z nich zostały rozpatrzone pozytywnie, 17 odrzucono z powodu

braku środków. W latach 1999-2001 złożono 36 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 10 wniosków, z powodu braku środków odrzucono 26 wniosków

11. Powiat makowski

W powiecie 12,7% budynków użyteczności publicznej jest całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 23,1% jest dostosowanych częściowo, 1 budynek znajduje się w trakcie prac adaptacyjnych. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne przeprowadzono w 5 budynkach użyteczności publicznej.

Transport publiczny i ciągi komunikacyjne nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 12 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 3 wnioski indywidualne. W latach 1999-2001 złożono 38 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 16 wniosków indywidualnych i 1 dotyczący budynku użyteczności publicznej.

W powiecie zlikwidowano bariery architektoniczne w siedzibie Wydziału Geodezji Starostwa Powiatowego w Makowie Mazowieckim, tj. wybudowano podjazd zewnętrzny i pochylnie wewnątrz budynku. Przystosowano również siedzibę Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności tj. wybudowano podjazd zewnętrzny, zlikwidowano progi, poszerzono otwory drzwiowe i wymieniono drzwi, przystosowano łazienki do potrzeb osób niepełnosprawnych.

12. Powiat miński

Budynki użyteczności publicznej całkowicie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych stanowią 2,1%, częściowo dostosowane 8,2%. W trakcie adaptacji nie znajduje się żaden budynek. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne przeprowadzone zostały w 11 budynkach użyteczności publicznej.

Transport publiczny i ciągi komunikacyjne nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 31 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 7 wniosków, 22 wnioski odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 67 wniosków o likwidację barier architektonicznych, rozpatrzono pozytywnie 17 wniosków, 42 wnioski odrzucono z powodu braku środków.

13. Powiat mławski

W powiecie 0,7% budynków użyteczności publicznej jest całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 5,0% jest dostosowanych częściowo. W trakcie adaptacji nie znajduje się żaden budynek. W latach 1999-2001 przeprowadzono prace adaptacyjne w 18 budynkach użyteczności publicznej.

W powiecie dostosowana jest część ciągów komunikacyjnych, transport publiczny nie jest przystosowany. Powiat dysponuje jednym mikrobusem przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 20 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzonych zostało 10 wniosków, pozostałych 10 zostało odrzuconych z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożonych zostało 70 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Rozpatrzono pozytywnie 28 wniosków, pozostałe 42 wnioski odrzucono.

14. Powiat nowodworski

W powiecie brak budynku użyteczności publicznej całkowicie dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynków częściowo dostosowanych jest 33,3%, w trakcie adaptacji znajduje się 3,9% budynków. W latach 1999-2001 przeprowadzono prace adaptacyjne w 9 budynkach użyteczności publicznej.

Transport publiczny i ciągi komunikacyjne nie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 6 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 4, z powodu braku środków odrzucono 2 wnioski. W latach 1999-2001 złożono 12 wniosków o likwidację barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Rozpatrzono pozytywnie 8 wniosków, pozostałe 4 wnioski zostały odrzucone z powodu braku środków.

15. Powiat ostrołęcki grodzki

Na ogólną liczbę 124 budynków, całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych jest 21,8%, dostosowanych częściowo jest 38,7%, w trakcie adaptacji znajduje się 1,6% budynków. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne przeprowadzone zostały w 8 budynkach użyteczności publicznej.

Spośród 189 budynków mieszkalnych: tylko 3 budynki są całkowicie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, również 3 budynki są dostosowane częściowo.

Ostrołęka dysponuje 12 autobusami dostosowanymi do przewozu niepełnosprawnych osób. Część ciągów jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 11 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 5 wniosków, z powodu braku środków odrzucono również 5 wniosków. Jeden wnioskodawca zrezygnował z pomocy. W latach 1999-2001 złożono 47 wniosków o likwidację barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Rozpatrzonych pozytywnie zostało 18 wniosków, z powodu braku środków odrzucono 27 wniosków.

16. Powiat ostrołęcki ziemski

W powiecie 10,3% budynków użyteczności publicznej jest całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 20,0% jest dostosowanych częściowo. W trakcie adaptacji znajduje się 1 budynek. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne przeprowadzone zostały w 17 budynkach użyteczności publicznej.

Transport publiczny i ciągi komunikacyjne nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 28 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 17 wniosków. Z realizacji pozostałych zrezygnowali wnioskodawcy. W latach 1999-2001 złożono 56 wniosków o likwidację barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 33 wnioski.

17. Powiat ostrowski

W powiecie 4,0% budynków użyteczności publicznej jest całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 19,1% jest dostosowanych częściowo. W trakcie adaptacji znajdują się dwa budynki użyteczności publicznej. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne trwały w 8 budynkach użyteczności publicznej.

Część ciągów komunikacyjnych jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Transport publiczny nie jest przystosowany.

W 2001 roku złożono 11 wniosków o likwidację barier architektonicznych. Wszystkie wnioski odrzucono z powodu braku środków.

18. Powiat otwocki

Ogólna liczba budynków wynosi 120, w tym 4,2% stanowią budynki dostosowane całkowicie do potrzeb osób niepełnosprawnych, budynki częściowo dostosowane to 6,7%, z kolei budynków niedostosowanych jest 94,3%. W powiecie żaden budynek nie jest w trakcie adaptacji. Brak ciągów komunikacyjnych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. W 2001 roku złożono 3 wnioski o likwidację barier architektonicznych, które zostały rozpatrzone pozytywnie.

19. Powiat piaseczyński

Budynki użyteczności publicznej całkowicie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych stanowią 16,6%, dostosowanych częściowo jest 26,3%. W trakcie adaptacji nie znajduje się żaden budynek. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne trwały w 5 budynkach.

Powiat dysponuje jednym autobusem przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych. Ciągi komunikacyjne są dostosowane częściowo.

W 2001 roku złożono 15 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 7, pozostałych 8 wniosków odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 55 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Rozpatrzonych pozytywnie zostało 18 wniosków, z powodu braku środków odrzucono 37 wniosków.

20. Powiat płocki grodzki

Spośród 185 budynków użyteczności publicznej całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych jest 14,0%, dostosowanych częściowo 19,0%, w trakcie adaptacji znajdują się dwa budynki. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne zostały przeprowadzone w 17 budynkach.

Do potrzeb osób niepełnosprawnych część ciągów komunikacyjnych jest dostosowana. Powiat dysponuje 16 autobusami przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych, w 30 zamontowano tablice świetlne, w 6 urządzenia głośnomówiące.

W 2001 roku złożono 20 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 13 wniosków, z powodu braku środków odrzucono 5 wniosków. W latach 1999-2001 złożono 49 wniosków o likwidację barier. Pozytywnie rozpatrzono 29 wniosków, 14 wniosków odrzucono z powodu braku środków.

21. Powiat płocki ziemski

Powiat posiada 8,1% budynków użyteczności publicznej całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 23,2% jest dostosowanych częściowo, w trakcie adaptacji znajduje się 3,3% budynków. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne zostały przeprowadzone w 18 budynkach.

Transport publiczny i ciągi komunikacyjne nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku zostały złożone 3 wnioski indywidualne o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. W latach 1999-2001 złożonych zostało 15 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Rozpatrzonych pozytywnie zostało 6 wniosków, pozostałe wnioski zostały odrzucone z powodu braku kompletnej dokumentacji, niespełnienia wymogów stawianych przez PFRON bądź z powodu braku środków.

W 2001 roku Starosta wystąpił z pisemną prośbą do dyrektorów budynków użyteczności publicznej o podjęcie działań mających na celu stwarzanie w tych instytucjach środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym.

22. Powiat płoński

W powiecie zaledwie 3,7% budynków użyteczności publicznej jest całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 20,6% jest dostosowanych częściowo, w trakcie adaptacji znajduje się 2,1,% budynków. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne przeprowadzone zostały w 24 budynkach użyteczności publicznej.

Część ciągów komunikacyjnych jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Transport publiczny nie jest przystosowany.

W 2001 roku złożono 2 wnioski o pomoc w likwidacji barier architektonicznych, które zostały rozpatrzone pozytywnie. W latach 1999-2001 złożono 10 wniosków, 7 z nich zostało rozpatrzonych pozytywnie.

23. Powiat pruszkowski

Na ogólną liczbę 122 budynków użyteczności publicznej, całkowicie dostosowanych jest 18,2%, częściowo dostosowanych 9,1%, w trakcie adaptacji znajduje się 3,3% budynków.

Część ciągów komunikacyjnych jest dostosowana do potrzeb niepełnosprawnych osób. Transport publiczny nie jest przystosowany.

24. Powiat przasnyski

Powiat posiada 6,7% budynków użyteczności publicznej całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, częściowo dostosowanych jest 4,4%. Pomimo takiego stanu nie przeprowadza się żadnych prac adaptacyjnych. W latach 1999-2001 nie przeprowadzono prac adaptacyjnych w żadnym budynku.

Ciągi komunikacyjne i transport publiczny nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Powiat dysponuje dwoma mikrobusami przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 11 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 4 wnioski, 6 odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 31 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 13 wniosków, 17 odrzucono z powodu braku środków.

25. Powiat przysuski

W powiecie 7,8% budynków użyteczności publicznej jest dostosowanych całkowicie do potrzeb osób niepełnosprawnych, 15,7% jest dostosowanych częściowo. W trakcie adaptacji znajduje się jeden budynek. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne przeprowadzono w jednym budynku.

Powiat dysponuje dwoma autobusami przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych. Ciągi komunikacyjne nie są przystosowane.

W 2001 roku złożono 5 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Wszystkie rozpatrzono pozytywnie. W latach 1999-2001 złożono 19 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 16 wniosków, z powodu braku środków odrzucono 3 wnioski.

26. Powiat pultuski

Na terenie powiatu budynki użyteczności publicznej całkowicie dostosowane stanowią 11,8%, dostosowane częściowo 16,5%. W trakcie adaptacji nie znajduje się żaden budynek. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne przeprowadzono w 7 budynkach.

Ciągi komunikacyjne są przystosowane częściowo. Transport publiczny nie jest przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 2 wnioski indywidualne o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Jeden został rozpatrzony pozytywnie. W latach 1999-2001 złożono 3 wnioski o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 2 wnioski, 1 wniosek odrzucono z braku środków

27. Powiat radomski grodzki

Na ogólną liczbę 201 budynków użyteczności publicznej, całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych jest 6,5%, częściowo dostosowanych 29,0%, w trakcie adaptacji znajduje się 3,0% budynków. W latach 1999-2001 przeprowadzono prace adaptacyjne w 10 budynkach użyteczności publicznej.

Powiat dysponuje 153 autobusami, w tym przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych jest 56 autobusów. Posiada również 5 mikrobusów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 36 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych, które zostały rozpatrzone pozytywnie. W latach 1999-2001 złożono 84 wnioski o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

28. Powiat radomski ziemski

Spośród 207 budynków użyteczności publicznej funkcjonujących w powiecie, całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych jest 10,1%, częściowo dostosowanych 10,1%. Żaden budynek nie znajduje się w trakcie prac adaptacyjnych. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne zostały przeprowadzone w 2 budynkach.

Powiat dysponuje 2 autobusami i 2 mikrobusami przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych. Ciągi komunikacyjne nie są dostosowane.

W 2001 roku złożono 36 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 11 wniosków, 25 wniosków odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 108 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 21 wniosków, z powodu braku środków odrzucono 87 wniosków.

29. Powiat siedlecki grodzki

Na terenie powiatu budynki użyteczności publicznej całkowicie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych stanowią 12,2%, częściowo dostosowane 17,1%, w trakcie adaptacji nie znajduje się żaden budynek. W latach 1999-2001 przeprowadzono adaptacje w 5 budynkach.

Większość ciągów komunikacyjnych jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Transport publiczny nie jest przystosowany.

W 2001 roku złożono 22 wnioski indywidualne o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 14 wniosków, pozostałych 8 wniosków odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 72 wnioski o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 25 wniosków, pozostałe 47 odrzucono z powodu braku środków.

30. Powiat siedlecki ziemski

Powiat posiada 6,4% budynków użyteczności publicznej całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, dostosowanych częściowo jest 14,1%. W trakcie adaptacji jest tylko 1 budynek. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne przeprowadzone w 8 budynkach użyteczności publicznej.

Ciągi komunikacyjne i transport publiczny nie jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 27 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 14 wniosków, pozostałe 13 odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 84 wnioski o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 35 wniosków, z powodu braku środków odrzucono 49 wniosków.

31. Powiat sierpecki

W powiecie 27,7% budynków użyteczności publicznej jest całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 13,9% jest dostosowanych częściowo, w trakcie adaptacji znajduje się 4,0% budynków. W latach 1999-2001 do potrzeb osób niepełnosprawnych zostało zaadaptowanych 11 budynków użyteczności publicznej.

Część ciągów komunikacyjnych jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Transport publiczny nie jest przystosowany.

W 2001 roku złożono 7 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Cztery wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, 3 wnioski odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 7 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych, z tego 4 wnioski rozpatrzone pozytywnie.

32. Powiat sochaczewski

Budynki użyteczności publicznej całkowicie dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych stanowią 24,0%, dostosowane częściowo 12,3%, w trakcie adaptacji znajdują się 3 budynki. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne zostały przeprowadzone w 7 budynkach użyteczności publicznej.

Powiat dysponuje 4 autobusami i 2 mikrobusami przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych. Ciągi komunikacyjne są przystosowane w około 20% do potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.

W 2001 roku złożono 10 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzone 4 wnioski, 1 wniosek odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 24 wnioski o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzone 13 wniosków, z powodu braku środków odrzucono 4 wnioski.

33. Powiat sokołowski

Na ogólną liczbę 148 budynków użyteczności publicznej w powiecie, 7,4% to budynki dostosowane całkowicie do potrzeb osób niepełnosprawnych, częściowo dostosowanych jest 10,8%. W trakcie adaptacji znajduje się jeden budynek (0,7%). W latach 1999-2001 przeprowadzono prace adaptacyjne w 7 budynkach.

W powiecie ciągi komunikacyjne i transport publiczny nie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 7 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Cztery zostały rozpatrzone pozytywnie. W latach 1999-2001 złożono 35 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych, z czego pozytywnie rozpatrzone 18 wniosków.

34. Powiat szydlowiecki

Zaledwie 3,2% budynków użyteczności publicznej w powiecie jest dostosowanych całkowicie do potrzeb osób niepełnosprawnych, 3,2% jest dostosowanych częściowo. Nie przeprowadza się adaptacji w żadnym budynku. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne zostały przeprowadzone w 2 budynkach użyteczności publicznej.

Transport publiczny i ciągi komunikacyjne nie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

35. Powiat warszawski

Brak danych.

36. Powiat warszawski zachodni

W powiecie 17,8% budynków użyteczności publicznej jest dostosowanych całkowicie do potrzeb osób niepełnosprawnych, 26,0% jest dostosowanych częściowo, w trakcie adaptacji znajdują się 2 budynki. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne zostały przeprowadzone w 3 budynkach użyteczności publicznej.

Spośród 142 budynków komunalnych tylko 3 są częściowo dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Powiat dysponuje jednym autobusem przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych. Ciągi komunikacyjne są w części dostosowane.

W 2001 roku złożono 8 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 1 wniosek indywidualny. W latach 1999-2001 złożono 14 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 3 wnioski indywidualne. Z powodu braku środków odrzucono 5 wniosków dotyczących budynków użyteczności publicznej.

37. Powiat węgrowski

Na terenie powiatu 3,2% budynków użyteczności publicznej dostosowanych jest całkowicie do potrzeb osób niepełnosprawnych, 4,6% jest dostosowanych częściowo. W trakcie prac adaptacyjnych nie znajduje się żaden budynek. W latach 1999-2001 przystosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych 2 budynki użyteczności publicznej.

Ciągi komunikacyjne są dostosowane częściowo. Transport publiczny nie jest przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 6 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Wszystkie wnioski odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 46 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 15 wniosków, 24 wnioski odrzucono z powodu braku środków.

38. Powiat wołomiński

Budynki użyteczności publicznej całkowicie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych stanowią 6,9%, dostosowanych częściowo jest 12,7%, w trakcie adaptacji znajdują się 3 budynki. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne zostały przeprowadzone w 23 budynkach użyteczności publicznej.

Część ciągów komunikacyjnych jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Transport publiczny nie jest przystosowany.

W 2001 roku złożono 36 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 9 wniosków, 27 wniosków odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 107 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 30 wniosków. Z powodu braku środków odrzucono 77 wniosków.

39. Powiat wyszkowski

Spośród 101 budynków użyteczności publicznej 7,9% jest całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 13,9% dostosowanych częściowo, w trakcie adaptacji znajduje się 1 budynek. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne zostały przeprowadzone w 17 budynkach użyteczności publicznej.

Część ciągów komunikacyjnych jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Transport publiczny nie jest przystosowany.

W 2001 roku złożono 13 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Pozytywnie rozpatrzono 9 wniosków, 4 wnioski odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 54 wnioski o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Trzydzieści wniosków rozpatrzono pozytywnie, pozostałe 24 wnioski odrzucono z powodu braku środków.

40. Powiat zwoleński

Zaledwie 1,7% budynków użyteczności publicznej w powiecie jest dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 5,0% jest dostosowanych częściowo, w trakcie adaptacji znajduje się 1 budynek. W latach 1999-2001 przeprowadzono prace adaptacyjne w 2 budynkach użyteczności publicznej.

Ciągi komunikacyjne i transport publiczny nie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W latach 1999-2001 złożono 1 wniosek indywidualny o pomoc w likwidacji barier architektonicznych, który został rozpatrzony pozytywnie.

41. Powiat żuromiński

W powiecie 9,8% budynków użyteczności publicznej jest całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, 23,0% jest dostosowanych częściowo. Żaden budynek nie znajduje się w trakcie adaptacji. W latach 1999-2001 przeprowadzono prace adaptacyjne w 2 budynkach użyteczności publicznej.

Spośród 101 budynków mieszkalnych zaledwie 1 budynek jest dostosowany częściowo, również 1 budynek jest w trakcie prac adaptacyjnych.

Transport publiczny i ciągi komunikacyjne nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku złożono 1 wniosek indywidualny o pomoc w likwidacji barier architektonicznych. Wniosek odrzucony z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 22 wnioski o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 8 wniosków, pozostałych 14 wniosków odrzucono z powodu braku środków.

42. Powiat żyrardowski

Na terenie powiatu budynki użyteczności publicznej dostosowane całkowicie do potrzeb osób niepełnosprawnych stanowią 8,9%, dostosowane częściowo 15,3%. W trakcie adaptacji nie znajduje się żaden budynek. W latach 1999-2001 prace adaptacyjne zostały przeprowadzone w 3 budynkach użyteczności publicznej.

Powiat dysponuje dwoma autobusami i jednym mikrobusem przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych. Część ciągów komunikacyjnych jest przystosowana.

W 2001 roku złożono 10 wniosków indywidualnych o pomoc w likwidacji barier architektonicznych, z czego 2 wnioski rozpatrzono pozytywnie, 8 wniosków odrzucono z powodu braku środków. W latach 1999-2001 złożono 26 wniosków o pomoc w likwidacji barier architektonicznych w budynkach indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 17 wniosków, 9 wniosków odrzucono z powodu braku środków.

Zlikwidowane zostały bariery architektoniczne w budynkach: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Dostosowany został również budynek Sądu Rejonowego i Państwowego Zakładu Ubezpieczeń. W remoncie sygnalizacji świetlnej przewidziana jest sygnalizacja dźwiękowa.

4. Porównanie wyników badań ankietowych z lat 2000-2001.

Stan przystosowania infrastruktury społecznej do potrzeb osób niepełnosprawnych w województwie mazowieckim w latach 2000-2001 uległ zmianie. Zmiany te przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Stopień dostosowania placówek użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych w latach 2000-2001.

Placówki użyteczności publicznej ogółem*		całkowicie dostosowane				częściowo dostosowane				w trakcie adaptacji				niedostosowane			
		2000		2001		2000		2001		2000		2001		2000		2001	
2000	2001	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
5 590	5 567	401	7,2	508	9,1	850	15,2	866	15,6	75	1,3	62	1,1	4 264	76,3	4 131	74,2

* placówki użyteczności publicznej czyli urzędy administracji państwowej i samorządowej, ośrodki pomocy społecznej, zakłady opieki zdrowotnej, szkoły i przedszkola, placówki oświatowo-wychowawcze, banki i urzędy pocztowe, placówki kultury, obiekty sportowe, dworce i stacje kolejowe.

Coraz więcej budynków w województwie mazowieckim jest dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. W roku 2000 było 401 (7,2%) placówek użyteczności publicznej całkowicie dostosowanych, zaś w 2001 roku o 107 placówek więcej (9,1%).

Najwięcej placówek całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych w 2000 roku było w powiecie *sochaczewskim* (32 placówki – 20,8%). Z kolei w 2001 roku najwięcej placówek całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych było w powiatach: *sierpeckim* (28 placówek – 27,7%), *sochaczewskim* (37 placówek – 24,0%), *ostrolęckim grodzkim* (27 placówek – 21,8%).

W latach 2000-2001 w powiatach: *łosickim i nowodworskim* nie było ani jednego budynku dostosowanego całkowicie do potrzeb osób niepełnosprawnych, w którym mieściły się placówki użyteczności publicznej.

W latach 2000-2001 w województwie mazowieckim wzrosła ilość budynków częściowo dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. W 2000 roku było 850 placówek użyteczności publicznej w budynkach częściowo dostosowanych, zaś w 2001 roku – 866.

Zgodnie z ustawą Prawo budowlane budynki oddawane do użytku od 1994 roku muszą być dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Starsze budynki powinny zostać zaadaptowane.

Mimo to w latach 2000-2001 tylko około 1% placówek użyteczności publicznej adaptowano do potrzeb osób niepełnosprawnych, w 2000 roku 75 placówek, a w 2001 roku 62 placówki.

W wielu powiatach nie adaptuje się żadnych placówek użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych. W 2000 roku adaptowano placówki w 21 powiatach, a w 2001 roku w 27 powiatach.

W latach 2000-2001 najwięcej placówek użyteczności publicznej adoptowano w powiatach: *płockim ziemskim* (w 2000 roku – 10 placówek, w 2001 roku – 7 placówek), *radomskim grodzkim* (w 2000 roku – 5 placówek, w 2001 roku – 6 placówek), *płońskim* (w 2000 roku – 10 placówek, w 2001 roku – 4 placówek) oraz *wołomińskim* (w 2000 roku – 7 placówek, w 2001 roku – 3 placówki).

Niestety ciągle większość placówek użyteczności publicznej mieści się w budynkach niedostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych, choć w okresie w jakim przeprowadzono badania ich ilość się zmniejszyła. W 2001 roku w województwie było 4 131 (74,2%) placówek niedostosowanych, zaś w 2000 roku – 4 264 (76,3%).

Zmiany stopnia dostosowania placówek użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych w latach 2000-2001.

Tabela 4. Stopień dostosowania budynków administracji rządowej i samorządowej do potrzeb osób niepełnosprawnych w latach 2000–2001.

Stopień dostosowania	Budynki administracji rządowej i samorządowej			
	2000		2001	
	ilość	%	ilość	%
całkowicie	41	7,6	46	8,2
częściowo	121	22,4	120	21,4
w adaptacji	4	0,7	7	1,2
niedostosowane	375	69,3	389	69,2
Razem	541		562	

W latach 2000-2001 liczba budynków, w których mieściła się administracja rządowa i samorządowa zwiększyła się o 21 i wynosiła w roku 2001 – 562.

Tylko 41 z 541 budynków było całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych w roku 2000, rok później takich budynków było o 5 więcej.

Liczba budynków częściowo dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, w których mieściła się administracja rządowa i samorządowa, prawie nie uległa zmianie – w roku 2000 było ich 121, w roku 2001 – 120.

W trakcie adaptacji do potrzeb osób niepełnosprawnych znajdowało się niewiele budynków, w roku 2000 było ich 4, w roku kolejnym 7.

Tabela 5. Stopień dostosowania ośrodków pomocy społecznej do potrzeb osób niepełnosprawnych w latach 2000–2001.

Stopień dostosowania	Ośrodki pomocy społecznej*			
	2000		2001	
	ilość	%	ilość	%
całkowicie	38	17,5	40	20,9
częściowo	53	24,4	54	28,3
w adaptacji	4	1,9	1	0,5
niedostosowane	122	56,2	96	50,3
Razem	217		191	

*ośrodków pomocy społecznej zarówno w 2000 roku jak i w 2001r. było 331. Na ankietę nie odpowiedział powiat warszawski w którym ww. ośrodków jest 17. Część ośrodków została ujęta w budynkach administracji rządowej i samorządowej, gdyż nie były one budynkami samodzielnymi.

W latach 2000-2001 nieznacznie wzrosła liczba ośrodków pomocy społecznych całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zmalała natomiast z 122 do 96 ilość ośrodków niedostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2001 roku częściowo dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych była 28,3% wszystkich ośrodków pomocy społecznej.

Natomiast niewiele ośrodków pomocy społecznej było w adaptacji, w 2000 roku były 4 ośrodki, a w 2001 roku tylko 1 ośrodek.

Tabela 6. Stopień dostosowania zakładów opieki zdrowotnej do potrzeb osób niepełnosprawnych w latach 2000-2001.

Stopień dostosowania	Zakłady opieki zdrowotnej			
	2000		2001	
	ilość	%	ilość	%
całkowicie	69	12,5	90	14,4
częściowo	140	25,5	162	25,9
w adaptacji	8	1,5	18	2,9
niedostosowane	333	60,5	356	56,8
Razem	550		626	

W latach 2000-2001 w województwie mazowieckim wzrosła ilość zakładów opieki zdrowotnej całkowicie i częściowo dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. W roku 2000 całkowicie dostosowanych było 69 zakładów, a 140 częściowo, w kolejnym roku już 90 zakładów było dostosowanych całkowicie i 162 częściowo.

Także coraz więcej zakładów opieki zdrowotnej było adaptowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych: w roku 2000 – 8, a w roku 2001 – 18.

Ponad połowa zakładów opieki zdrowotnej w latach 2000-2001 była niedostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Tabela 7. Stopień dostosowania szkół do potrzeb osób niepełnosprawnych w latach 2000-2001.

Stopień dostosowania	Szkoly			
	2000		2001	
	ilość	%	ilość	%
całkowicie	47	2,3	92	4,7
częściowo	218	10,8	195	10,0
w adaptacji	32	1,6	19	0,9
niedostosowane	1 724	85,3	1 652	84,4
Razem	2 021		1 958	

Ilość szkół w województwie mazowieckim uległa zmianie. W 2000 roku było 2 021 szkół, natomiast w roku następnym o 63 szkoły mniej.

Mimo, że większość stanowiły szkoły niedostosowane do potrzeb uczniów niepełnosprawnych było ich coraz mniej, w roku 2000 – 1 724, a rok później – 1 652.

Wzrosła natomiast ilość szkół całkowicie dostosowanych do potrzeb dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, w 2001 roku były 92 takie szkoły, czyli o 45 więcej niż rok wcześniej.

W roku 2000 do potrzeb uczniów niepełnosprawnych adaptowano 32 szkoły, zaś w roku następnym 19 szkół.

Tabela 8. Stopień dostosowania przedszkoli do potrzeb dzieci niepełnosprawnych w latach 2000-2001.

Stopień dostosowania	Przedszkola			
	2000		2001	
	ilość	%	ilość	%
całkowicie	11	2,0	22	4,0
częściowo	50	9,1	48	8,8
w adaptacji	2	0,4	4	0,7
niedostosowane	483	88,5	473	86,5
Razem	546		547	

Ilość przedszkoli w latach 2000-2001 zmieniła się nieznacznie, w roku 2000 było ich 546, a rok później tylko o jedno przedszkole więcej.

Podobnie jak szkoły także większość przedszkoli (86,5%) było niedostosowanych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych. Nastąpiła jednak niewielka zmiana – w 2000 roku przedszkoli niedostosowanych było 483, natomiast rok później o 10 mniej.

Zwiększyła się ilość przedszkoli, które są całkowicie dostosowane do potrzeb dzieci niepełnosprawnych, w 2000 roku było ich 11, a w roku następnym ich liczba podwoiła się.

Niewiele przedszkoli było adaptowanych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych, w roku 2000 były to 2 przedszkola, w roku 2001 – 4.

Tabela 9. Stopień dostosowania placówek oświatowo-wychowawczych do potrzeb osób niepełnosprawnych w latach 2000-2001.

Stopień dostosowania	Placówki oświatowo- wychowawcze			
	2000		2001	
	ilość	%	ilość	%
całkowicie	11	4,3	19	8,3
częściowo	34	13,2	22	9,6
w adaptacji	7	2,7	4	1,7
niedostosowane	206	79,8	185	80,4
Razem	258		230	

Ilość placówek oświatowo- wychowawczych w latach 2000-2001 uległa zmianie. W roku 2001 było ich 230, czyli o 28 mniej niż rok wcześniej. Większość z nich nie była dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. W roku 2000 placówek niedostosowanych było 206, w roku następnym o 21 mniej. Mimo, że ilość niedostosowanych placówek oświatowo- wychowawczych uległa zmniejszeniu nadal stanowiły one większość (ok.80%).

Niewiele placówek oświatowo-wychowawczych adaptowano do potrzeb osób niepełnosprawnych, w roku 2000 – 7, w roku 2001 – 4.

Tabela 10. Stopień dostosowania placówek kultury do potrzeb osób niepełnosprawnych w latach 2000-2001.

Stopień dostosowania	Placówki kultury			
	2000		2001	
	ilość	%	ilość	%
całkowicie	15	4,8	21	8,3
częściowo	34	10,8	38	15,1
w adaptacji	3	1,0	2	0,8
niedostosowane	262	83,4	191	75,8
Razem	314		252	

W latach 2000-2001 liczba placówek kultury w województwie mazowieckim zmalała. W roku 2000 było ich 314, a w roku następnym o 62 placówki mniej. Większość stanowiły placówki niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, było ich jednak coraz mniej: w 2000 roku – 262, w 2001 roku – 191, czyli o 71 mniej. Wzrosła natomiast ilość placówek całkowicie dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, w roku 2001 było ich 21, czyli o 6 więcej niż rok wcześniej.

Niewiele placówek kultury adaptowano do potrzeb osób niepełnosprawnych, w 2000 roku – 3, a w 2001 roku – 2.

Tabela 11. Stopień dostosowania obiektów sportowych do potrzeb osób niepełnosprawnych w latach 2000-2001.

Stopień dostosowania	Obiekty sportowe			
	2000		2001	
	ilość	%	ilość	%
całkowicie	42	18,4	60	25,5
częściowo	46	20,2	63	26,8
w adaptacji	9	3,9	5	2,1
niedostosowane	131	57,5	107	45,6
Razem	228		235	

W latach 2000-2001 w województwie mazowieckim wzrosła liczba obiektów sportowych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. W roku 2000 przeszło połowa z tych obiektów była niedostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, rok później sytuacja uległa zmianie. W 2001 roku ponad połowa obiektów była dostosowana całkowicie lub częściowo, natomiast 45,6% obiektów sportowych było niedostosowanych.

Tabela 12. Stopień przystosowania dworców i stacji kolejowych do potrzeb osób niepełnosprawnych w latach 2000-2001.

Stopień dostosowania	Dworce i stacje kolejowe			
	2000		2001	
	ilość	%	ilość	%
całkowicie	23	14,2	21	12,8
częściowo	21	13,0	46	28,1
w adaptacji	1	0,6	0	0,0
niedostosowane	117	72,2	97	59,1
Razem	162		164	

Większość dworców i stacji kolejowych było niedostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. W latach 2000-2001 zmniejszyła się ilość tych placówek (w roku 2000 było ich 162, rok później o 20 mniej). Nadal przeszło połowa z nich była niedostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pomimo to w roku 2001 nie adaptowano ani jednego dworca czy stacji kolejowej.

Podsumowanie, wnioski

Wyniki badań ankietowych przeprowadzanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w latach 2000-2001 pokazują, że stan dostosowania infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych w województwie mazowieckim, stale się poprawia. Zmiany te są jednak niestety mało dynamiczne. W ciągu dwóch lat o 1,9% wzrosła ilość budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Nadal większość (74,2%) budynków nie jest dostosowanych, a budynków całkowicie dostosowanych jest tylko 9,1%.

Faktem jest, że wiele budynków użyteczności publicznej powstało przed 1994 rokiem czyli przed wprowadzeniem ustawy Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku (Dz.U. z 1994r. Nr 89, poz. 414 z późn. zm.), która w sposób szczegółowy określa w jaki sposób należy projektować, budować i użytkować obiekty budowlane aby były one w jak największym stopniu przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Rozwiązanie problemu likwidacji barier architektonicznych, mieszkaniowych, komunikacyjnych i transportowych powinno stanowić ważne zadanie dla władz samorządowych. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych to powiatowe centra pomocy rodzinie są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowania w społeczeństwie.

Poniżej przedstawiamy działania jakie należałoby podjąć w celu polepszenia sytuacji osób niepełnosprawnych w zakresie dostosowania infrastruktury:

- wykonawcy budowlani powinni realizować projekty zgodnie z ustawą Prawo budowlane, stosując się do wszystkich zawartych w nim przepisów,
- organy nadzorują budowlanego powinny kwestionować wszelkie nieprawidłowości. Nie pozwalać na oddanie do użytkowania obiektów niedostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, wobec wykonawców nie przestrzegających prawa budowlanego stosować kary,
- samorządy lokalne powinny rozpoznać przyczyny złego stanu przystosowania infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych i jego powolnych zmian oraz dążyć do likwidacji tych przyczyn,

- samorządy powinny nawiązać współpracę oraz wspomagać wszelkie inicjatywy obywateli, społeczności lokalnych, organizacji pozarządowych, które mają za cel poprawę warunków życia osób niepełnosprawnych,
- samorządy powinny podejmować działania mające na celu podniesienie świadomości społeczeństwa dotyczącej osób niepełnosprawnych,
- samorządy lokalne powinny opracować plan działania zmierzający do poprawy sytuacji, tworząc programy na rzecz poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych powinny uwzględniać likwidację barier architektonicznych,
- mając opracowany program samorządy powinny wystąpić do PFRON o przyznanie środków finansowych m in. na zadania z zakresu likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych,
- wszyscy zajmujący się poprawą sytuacji osób niepełnosprawnych powinni współpracować ze sobą i współfinansować realizowane przedsięwzięcia co przyczyni się do szybszej likwidacji barier architektonicznych.

Niniejsze opracowanie zostanie przekazane wszystkim powiatom województwa mazowieckiego jako diagnoza niezbędna do opracowania planów i podjęcia działań zmierzających do poprawy infrastruktury obiektów budowlanych na rzecz osiągnięcia ich dostępności dla osób niepełnosprawnych. Mamy nadzieję, że niniejszy raport zainspiruje lokalne władze samorządowe na rzecz tworzenia środowiska bez barier, odgrywającego bardzo ważną rolę w kształtowaniu przyjaznego otoczenia dla osób niepełnosprawnych.

Monitorowanie stanu przystosowania infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych jest jednym z celów operacyjnych wojewódzkiego programu. Badania ankietowe będą kontynuowane w latach następnych.

Wyniki badań ankietowych według poszczególnych powiatów

Lp.	Powiat	Budynki adm. państwowej i samorząd.	Ośrodki pomocy społecznej	Zakłady Opieki Zdrowotnej	Szkoły	Przedszkola	Placówki oświatowo-wychow.	Banki i urzędy pocztowe	Placówki kultury	Obiekty sportowe	Dworce i stacje kolejowe
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Białobrzegi										
	Ogółem	7	0	9	26	8	0	15	9	2	2
	Całkowicie dostosowane					1		1			
	Częściowo dostosowane	1		2				1		2	2
	W trakcie adaptacji	1						0			
	Adaptowane w latach 1999-2001	1				1		1			
2.	Ciechanów										
	Ogółem	20	7	14	47	15	5	23	22	10	3
	Całkowicie dostosowane	6	4	2	3	1		9	3	3	1
	Częściowo dostosowane	3	2	7	7	1		1	3	3	2
	W trakcie adaptacji				1						
	Adaptowane w latach 1999-2001	1	1		5			2		1	
3.	Garwolin										
	Ogółem	18	1	21	80	15	4	29	14	7	10
	Całkowicie dostosowane	2		3	3		1	1		1	1
	Częściowo dostosowane	2	1	2	6						
	W trakcie adaptacji				3						
	Adaptowane w latach 1999-2001	4	1	5	12		1	1		1	1
4.	Gostynin										
	Ogółem	4	5	5	38	9	2	8	3	3	2
	Całkowicie dostosowane		2	1	1	1					1
	Częściowo dostosowane		1								
	W trakcie adaptacji		1								
	Adaptowane w latach 1999-2001		1								
5.	Grodzisk Maz.										
	Ogółem	8	4	8	25	11		9	5	2	7
	Całkowicie dostosowane	1		1	2			2	1	2	1
	Częściowo dostosowane		3		1			2	1		
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001										

Lp.	Powiat	Budynki adm. państwowej i samorząd.	Ośrodki pomocy społecznej	Zakłady Opieki Zdrowotnej	Szkoły	Przedszkola	Placówki oświatowych.	Banki i urzędy pocztowe	Placówki kultury	Obiekty sportowe	Dworce i stacje kolejowe
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6. Grójec											
	Ogółem	27	6	17	64	11	2	29	8	9	5
	Całkowicie dostosowane	3		1	1	4		5		2	
	Częściowo dostosowane	3	1	7	6	1		9		2	3
	W trakcie adaptacji									1	
	Adaptowane w latach 1999-2001	2		4	3						
7. Koźnice											
	Ogółem	19	2	19	42	11	5	14	6	7	3
	Całkowicie dostosowane	1	1	4	2	1	1	1	1		1
	Częściowo dostosowane	1	1	3	4	1	1	1		1	
	W trakcie adaptacji				1						
	Adaptowane w latach 1999-2001	1	1	2	4	2	1		1		
8. Legionowo											
	Ogółem	8	6	6	32	18	7	22	9	6	2
	Całkowicie dostosowane	2	4	1	3	2			3	3	
	Częściowo dostosowane	2	1	3	6	1	1	11	4	1	
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001									1	
9. Lipsko											
	Ogółem	8	1	14	32	5	1	15	5	5	2
	Całkowicie dostosowane										
	Częściowo dostosowane	1	1	3				1		1	1
	W trakcie adaptacji	1									
	Adaptowane w latach 1999-2001			2							
10. Łosice											
	Ogółem	11	5	10	37	10	2	10	3	7	4
	Całkowicie dostosowane										
	Częściowo dostosowane	1		2	3	1		2	1	1	
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001								1		

Lp.	Powiat	Budynki adm. państwowej i samorząd.	Ośrodki pomocy społecznej	Zakłady Opieki Zdrowotnej	Szkoły	Przedszkola	Placówki oświatowych.	Banki i urzędy pocztowe	Placówki kultury	Obiekty sportowe	Dworce i stacje kolejowe
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
11. Maków Maz.											
	Ogółem	14	6	14	49	15	4	20	4	7	1
	Całkowicie dostosowane		1	2	3	1	3	5	1	1	
	Częściowo dostosowane	8	2	3	9	1		4	2	2	
	W trakcie adaptacji				1						
	Adaptowane w latach 1999-2001	2		1	1			1			
12. Mińsk Maz.											
	Ogółem	24	5	18	72	16	2	32	10	7	8
	Całkowicie dostosowane			2			1				1
	Częściowo dostosowane	2	1	1	3	1	1	2	1	1	3
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001	5			3		1			1	1
13. Mława											
	Ogółem	16	7	18	52	11	2	25	0	3	7
	Całkowicie dostosowane		2					5		1	
	Częściowo dostosowane	4	2		3	8	2	5		2	3
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001	3	4	1	5		3	1		1	
14. Nowy Dwór Maz.											
	Ogółem	15	6	17	60	14	11	17	4	6	6
	Całkowicie dostosowane										
	Częściowo dostosowane	15	6	4	10	4	3	7	2	1	
	W trakcie adaptacji		1		5						
	Adaptowane w latach 1999-2001	2	1	2	2			2			
15. Ostrołęka-miasto											
	Ogółem	9	1	48	23	13	2	17	5	4	2
	Całkowicie dostosowane	4	1	16	2			3	1		
	Częściowo dostosowane	4		24	8		2	6	1	2	1
	W trakcie adaptacji	0			1				1		
	Adaptowane w latach 1999-2001	4			1		1		1		1

Lp.	Powiat	Budynki adm. państwowej i samorząd.	Ośrodki pomocy społecznej	Zakłady Opieki Zdrowotnej	Szkoły	Przedszkola	Placówki oświatowych.	Banki i urzędy pocztowe	Placówki kultury	Obiekty sportowe	Dworce i stacje kolejowe
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
16.	Ostrolęka										
	Ogółem	12	5	17	103	12	1	23	11	4	7
	Całkowicie dostosowane	1	1	1	7	1		6	1	1	1
	Częściowo dostosowane	4	3	4	18	1	1	2	2	2	2
	W trakcie adaptacji						1				
	Adaptowane w latach 1999-2001	1			9	1	1	2		1	2
17.	Ostrów Maz.										
	Ogółem	13	11	21	76	5	1	15	5	3	2
	Całkowicie dostosowane		2	2				1		1	
	Częściowo dostosowane	9	1	7	9			3			
	W trakcie adaptacji					1	1				
	Adaptowane w latach 1999-2001			2	2	1	1	1		1	
18.	Otwock										
	Ogółem	5	3	8	49	26	13	11	2		3
	Całkowicie dostosowane	1	1	1	1		1				
	Częściowo dostosowane		2	2	2	1		1			
	W trakcie adaptacji						1				
	Adaptowane w latach 1999-2001										
19.	Piaseczno										
	Ogółem	7	3	11	58	24	5	10	2	12	1
	Całkowicie dostosowane		2	3	3	2	4	3		5	
	Częściowo dostosowane	1		5	15	8				6	
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001			1	3					1	
20.	Płock -miasto										
	Ogółem	19	1	24	37	32	2	42	9	17	2
	Całkowicie dostosowane	2	1	5	3			12	1	2	
	Częściowo dostosowane	3	0	9	1	2	1	9	3	6	1
	W trakcie adaptacji			1						1	
	Adaptowane w latach 1999-2001	2	2	3	1			7	1	1	
21.	Płock										
	Ogółem	18	10	26	74	14	4	38	9	15	3
	Całkowicie dostosowane	1	2	4	1			3	2	4	
	Częściowo dostosowane	4	5	11	8	3	2	11	1	3	1
	W trakcie adaptacji			1	2	1	2			1	
	Adaptowane w latach 1999-2001	2	3	1	5	1	1	3		2	

Lp.	Powiat	Budynki adm. państwowej i samorząd.	Ośrodki pomocy społecznej	Zakłady Opieki Zdrowotnej	Szkoły	Przedszkola	Placówki oświatowych.	Banki i urzędy pocztowe	Placówki kultury	Obiekty sportowe	Dworce i stacje kolejowe
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
22.	Płońsk										
	Ogółem	18	12	21	77	12	6	26	8	7	2
	Całkowicie dostosowane			3						4	
	Częściowo dostosowane	7	3	8	8		1	7	1	3	1
	W trakcie adaptacji			1	3						
	Adaptowane w latach 1999-2001	5	3	7	6		1		1		1
23.	Pruszków										
	Ogółem	11	3	14	31	31	3	13	6	4	5
	Całkowicie dostosowane	1		6	6	1		6	1	1	
	Częściowo dostosowane		1	1	6	2			1		
	W trakcie adaptacji			2	1	1					
	Adaptowane w latach 1999-2001			3	3						
24.	Przasnysz										
	Ogółem	6	0	7	43	11	1	15	2	3	2
	Całkowicie dostosowane			1	1		1	2			1
	Częściowo dostosowane	2			1					1	
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001										
25.	Przysucha										
	Ogółem	13	4	11	34	9	10	9	4	6	2
	Całkowicie dostosowane	1	1		2		2	1		1	
	Częściowo dostosowane	1	1	3	7	3				1	
	W trakcie adaptacji									1	
	Adaptowane w latach 1999-2001									1	
26.	Pułtusk										
	Ogółem	5	7	12	33	10	3	11	1	2	1
	Całkowicie dostosowane		4		3			2		1	
	Częściowo dostosowane	2	3	4	5						
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001	1		1	3			2			

Lp.	Powiat	Budynki adm. państwowej i samorząd.	Ośrodki pomocy społecznej	Zakłady Opieki Zdrowotnej	Szkoły	Przedszkola	Placówki oświatowych.	Banki i urzędy pocztowe	Placówki kultury	Obiekty sportowe	Dworce i stacje kolejowe
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
27.	Radom-miasto										
	Ogółem	3	1	17	73	25	12	31	10	4	24
	Całkowicie dostosowane	1	1	3	5		1		1		
	Częściowo dostosowane	1	0	11	6			11	2	1	24
	W trakcie adaptacji			4					2		
	Adaptowane w latach 1999-2001	1		7				2			
28.	Radom										
	Ogółem	18	8	20	89	18	2	22	8	14	8
	Całkowicie dostosowane	3	3	3	1			2		6	3
	Częściowo dostosowane	4	1	3	6	3		3		1	
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001							2			
29.	Siedlce-miasto										
	Ogółem	4	2	2	28	25	6	32	19	4	1
	Całkowicie dostosowane		1		5	1		4	1	3	
	Częściowo dostosowane	2	1	2	1	4		6	3	1	1
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001		1		3						1
30.	Siedlce										
	Ogółem	14	4	17	68	7	2	22	12	3	7
	Całkowicie dostosowane		1	1	4		1	1			2
	Częściowo dostosowane	6	1	2	7		1		3	2	
	W trakcie adaptacji			1							
	Adaptowane w latach 1999-2001	2		1	2		1			2	
31.	Sierpc										
	Ogółem	14	3	15	33	3	2	20	1	6	4
	Całkowicie dostosowane	3		3	13			1	1	4	3
	Częściowo dostosowane	2		2	1	3	1	4		1	
	W trakcie adaptacji			3						1	
	Adaptowane w latach 1999-2001	3		2	1		1	4			

Lp.	Powiat	Budynki adm. państwowej i samorząd.	Ośrodki pomocy społecznej	Zakłady Opieki Zdrowotnej	Szkoły	Przedszkola	Placówki oświatowych.	Banki i urzędy pocztowe	Placówki kultury	Obiekty sportowe	Dworce i stacje kolejowe
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
32.	Sochaczew										
	Ogółem	34	8	15	41	7	12	21	5	5	5
	Całkowicie dostosowane	7		4	7	1		10	1	3	4
	Częściowo dostosowane	5	1	4	2			3		2	2
	W trakcie adaptacji				2			1			
	Adaptowane w latach 1999-2001	1			1			2		2	1
33.	Sokołów Podl.										
	Ogółem	16	9	13	54	26	3	20	4	3	0
	Całkowicie dostosowane	1	1	2	1	1		4		1	
	Częściowo dostosowane	3	1	1	5	4			1	1	
	W trakcie adaptacji							1			
	Adaptowane w latach 1999-2001	2	1	1	1	1		1			
34.	Szydłowiec										
	Ogółem	8	0	6	33	6	1	6	1	1	1
	Całkowicie dostosowane	1			1						
	Częściowo dostosowane				2						
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001	1			1						
35.	Warszawa-Zach.										
	Ogółem	8	6	8	13	13	bd.	16	3	4	2
	Całkowicie dostosowane		2	2	1	3		3	1		1
	Częściowo dostosowane	6	3	2	2	2		1	1	2	
	W trakcie adaptacji			1	1						
	Adaptowane w latach 1999-2001				1			2			
36.	Węgrów										
	Ogółem	15	9	9	58	17	76	20	6	5	4
	Całkowicie dostosowane	1	2	2	1			1			
	Częściowo dostosowane	1	2	2	3		2				
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001	1			1						

Lp.	Powiat	Budynki adm. państwowej i samorząd.	Ośrodki pomocy społecznej	Zakłady Opieki Zdrowotnej	Szkoły	Przedszkola	Placówki oświatowych.	Banki i urzędy pocztowe	Placówki kultury	Obiekty sportowe	Dworce i stacje kolejowe
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
37.	Wołomin										
	Ogółem	14	12	60	76	21	6	35	8	9	4
	Całkowicie dostosowane	1		6	2		1	7			
	Częściowo dostosowane	5		7	4		3	6	1	5	
	W trakcie adaptacji			2				1			
	Adaptowane w latach 1999-2001	2		5	4		2	8		2	
38.	Wyszków										
	Ogółem	6	2	8	48	8	2	11	6	7	3
	Całkowicie dostosowane		1	1					1	5	
	Częściowo dostosowane	1	1	1	8				1	1	1
	W trakcie adaptacji				1						
	Adaptowane w latach 1999-2001	1	1	1	8				1	5	
39.	Zwoleń										
	Ogółem	6	0	9	26	3	0	12	2	1	1
	Całkowicie dostosowane			1							
	Częściowo dostosowane			1	2						
	W trakcie adaptacji					1					
	Adaptowane w latach 1999-2001			1	1						
40.	Żuromin										
	Ogółem	11	1	8	19	4	1	10	3	3	1
	Całkowicie dostosowane	1		3	1					1	
	Częściowo dostosowane	3		2	5			1	1	1	1
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001	1			1						
41.	Żyrardów										
	Ogółem	11	5	9	42	8	5	21	8	10	5
	Całkowicie dostosowane	1			3	2		1		4	
	Częściowo dostosowane	4	1	1	1	1		3	2	6	
	W trakcie adaptacji										
	Adaptowane w latach 1999-2001	3									
	Ogółem	562	191	626	1958	547	230	802	252	235	164
	Całkowicie dostosowane	46	40	90	92	22	19	97	21	60	21
	Częściowo dostosowane	120	54	162	195	48	22	118	38	63	46
	W trakcie adaptacji	7	1	18	19	4	4	2	2	5	0
	Adaptowane w latach 1999-2001	54	20	53	93	7	15	44	6	23	8
	Niedostosowane	389	96	356	1652	473	185	585	191	107	97